

BankID: den digitala nyckeln till vardagen i Sverige

Berättelse

En digital legitimation i fickan

I Sverige stöter du snabbt på ordet "BankID". BankID är en e-legitimation, alltså en digital identitetshandling. Du har den i mobilen eller på datorn, och med den kan du bevisa vem du är på internet. Man kan jämföra BankID med ett ID-kort eller ett pass, men i digital form. När du ska använda det skriver du en personlig kod, eller så använder du ditt fingeravtryck eller ditt ansikte. På så sätt vet tjänsten att det verkligen är just du och ingen annan.

Allt du behöver det till

Det som gör BankID så viktigt är att man behöver det till nästan allt i vardagen. Du loggar in på din bank med BankID. Du betalar snabbt mellan privatpersoner med appen Swish. Du kontaktar vården och bokar tider via 1177. Du tar emot viktig post i en digital brevlåda som heter Kivra, och du deklarerar dina skatter hos Skatteverket. Många människor använder BankID flera gånger om dagen, ofta utan att tänka på det. Under 2024 användes tjänsten flera miljarder gånger, vilket visar hur stor del av livet som numera sker digitalt.

Så skaffar man BankID

För att skaffa BankID behöver du oftast ett svenskt personnummer, och du måste vara kund i en bank. Flera svenska banker erbjuder tjänsten, till exempel Swedbank, SEB, Handelsbanken, Nordea och Danske Bank. Själva BankID drivs av ett företag som ägs av flera banker tillsammans. Det är dock klokt att inte se listan på banker som helt fast, eftersom vilka banker som erbjuder tjänsten kan ändras med tiden. Vill du veta exakt vad som gäller bör du alltid fråga din egen bank.

För vuxna är det ganska enkelt, men hur är det för barn och unga? Barn kan ofta få ett enklare Mobilt SäkerhetsID, och från omkring 12 års ålder kan det i många banker bli ett riktigt Mobilt BankID. Här är det viktigt att vara försiktig: åldersgränsen varierar mellan olika banker, så uppgiften om cirka 12 år gäller flera banker men inte nödvändigtvis alla. Återigen är det bästa rådet att kontrollera med den egna banken.

Hur många använder BankID?

BankID är ovanligt utbrett i Sverige. Enligt BankID fanns det omkring 8,6 miljoner användare år 2024, vilket är nästan alla vuxna i landet. Samma år skedde cirka 7,6 miljarder användningar, alltså inloggningar och digitala underskrifter. Man bör dock komma ihåg att både antalet användare och antalet användningar per år ändras hela tiden. Därför ska siffrorna ses som ungefärliga och beskrivs med ord som "omkring" och "cirka".

När alla inte är med

Det sägs ibland att "alla i Sverige har BankID", men det stämmer inte helt. En del personer saknar BankID, av olika skäl. Eftersom så många tjänster i samhället kräver det, kan vardagen bli svårare

för dem. Det kan handla om att betala räkningar, boka läkartid eller ta del av post. Detta är viktigt att beskriva neutralt: BankID gör mycket enklare för de flesta, men det kan samtidigt bli ett hinder för den som står utanför.

BankID är alltså en ung tjänst som blivit en stor del av livet. Den startade 2003, BankID på kort kom 2005 och Mobilt BankID i telefonen lanserades i oktober 2011. På bara några år har en liten app blivit en självklar nyckel till det digitala Sverige – något man behöver för att sköta mycket av det som hör vardagen till.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
e-legitimation	en digital legitimation som visar vem man är på internet
identitetshandling	en handling som bevisar vem en person är
bevisa	visa tydligt att något är sant
fingeravtryck	mönstret på fingret som är unikt för varje person
privatperson	en vanlig person, inte ett företag eller en myndighet
brevlåda	här: en digital plats där man tar emot post
deklarera	berätta för Skatteverket hur mycket pengar man tjänat
erbjuda	ge någon möjlighet att få eller använda något
drivs	sköts; någon ansvarar för och håller igång det
åldersgräns	den ålder man måste ha för att få göra något
utbredd	som finns och används på många ställen och av många
underskrift	när man skriver under något digitalt för att godkänna det
hinder	något som gör det svårt att komma vidare eller göra något

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad är ett BankID enligt texten?
  1. Ett bankkort av plast som man betalar med i affären.
  2. En digital legitimation som bevisar vem man är på internet.
  3. En app där man bara läser nyheter.
2. Hur visar man oftast att det verkligen är man själv som använder BankID?
  1. Man ringer till banken varje gång.
  2. Man skriver en personlig kod eller använder fingeravtryck eller ansikte.
  3. Man skickar ett brev på posten.
3. Vad behöver man oftast för att skaffa BankID?
  1. Ett svenskt personnummer och att vara kund i en bank.
  2. Bara en e-postadress.
  3. Ett pass från ett annat land.
4. Vad säger texten om åldersgränsen för att skaffa BankID?
  1. Den är exakt 12 år i alla banker.
  2. Den varierar mellan banker, men i många banker går det från omkring 12 års ålder.
  3. Man måste vara minst 18 år överallt.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Man kan betala med Swish med hjälp av BankID.
  2. Alla personer i Sverige har BankID.
  3. BankID är gratis för alla.
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Mobilt BankID i telefonen lanserades i oktober 2011.
  2. BankID drivs av ett enda statligt företag.
  3. Många använder BankID flera gånger om dagen.
7. Varför skriver texten att siffrorna om användarna är “ungefärliga”?
8. Texten använder uttryck som “omkring”, “cirka” och “det stämmer inte helt”. Vad vill texten visa med sådana ord, och varför är det klokt att skriva så?
9. Varför kan vardagen bli svårare för en person som saknar BankID? Svara med stöd i texten.
10. Texten säger att man alltid bör “kontrollera med den egna banken” om regler och åldersgränser. Varför ger texten det rådet, tror du?
11. Texten beskriver BankID både som något som gör livet enklare och som något som kan bli ett hinder. Hur kan båda sakerna vara sanna samtidigt?

12. Förklara med egna ord varför man kan kalla BankID för “en nyckel till det digitala Sverige”.

Diskussionsfrågor

- Finns det en digital legitimation som liknar BankID i landet du kommer ifrån? Hur fungerar den, och vad använder man den till?
- Texten säger att vardagen kan bli svårare för den som saknar BankID. Vad kan samhället göra för att hjälpa personer som står utanför det digitala?
- Allt mer i Sverige kräver en digital legitimation. Vilka är fördelarna med det, och vilka risker eller nackdelar kan det finnas?
- Texten ger rådet att alltid kontrollera regler hos sin egen bank. Varför är det ofta bra att kontrollera en uppgift själv i stället för att lita på vad “folk säger”?
- **Skriv (6–8 meningar):** Skriv en kort text om hur du sköter en viktig sak i din vardag på internet, till exempel att betala en räkning, boka en tid eller logga in någonstans. Beskriv hur du gör, vad som är lätt och vad som ibland känns svårt.